

Základná umelecká škola Štefánikova 20, 071 01 Michalovce

**Školský vzdelávací program pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia
primárne umelecké vzdelávanie – ISCED 1 B
Predmet : Hra na akordeóne**

Názov predmetu	Hra na akordeóne
Ročník	Druhý
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Učebný plán	č. 4
Stupeň vzdelania	ISCED 1B
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Mária Nováková
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené dňa	27.júna 2013

Charakteristika predmetu

Akordeón je dnes nástroj s vlastnou literatúrou. Má uplatnenie ako sólový i sprievodný nástroj. Interpret sa nezaobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možností nástroja, technickej vyspelosti rúk a dokonalej mechovej techniky. Štúdium hry na akordeóne v ZUŠ poskytuje žiakom základy odborného hudobného vzdelania – primárne a nižšie sekundárne vzdelanie. Rozvíja hudobné zručnosti- technické, výrazové, pestuje rozvoj vôľových vlastností, vychováva amatérskeho interpreta hudby a vnímavého poslucháča hudobných diel. Rozvoj kľúčových kompetencií absolventa ZUŠ pokračuje štúdiom na stredných školách typu konzervatória.

Správnym a pravidelným cvičením žiak dosiahne schopnosť, ktorá mu umožní interpretáciu skladieb rozmanitých žánrov a štýlových období. Obsah predmetu zahŕňa hru z listu, komornú a súborovú hru, ako aj základy improvizácie.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

Cieľom predmetu je upevňovať správne pracovné návyky z 1. roč., podporovať rozvoj muzikality úmerne s jeho technickým napredovaním, viesť žiaka k hre bez zrakovej kontroly, rozvíjať základy prstovej a mechovej artikulácie a podporovať jeho tvorivý prístup k harmonizácii jednoduchých piesní.

Špecifické ciele

Kognitívne

- Plynule čítať notový zápis.
- Učiť sa zapamätať si notový zápis.
- Správne používať nové hudobné termíny.

Afektívne

- Emocionálne prežiť skladby priliehavo k ich charakteru
- Porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.

Psychomotorické

Aplikovať dynamické znamienka v hre na nástroji.

- Pestovať sluchovú vnímavosť na výmenu mechu.
- Zahrať správne jednotlivé spôsoby tvorenia tónu (legato, staccato, tenuto).

Vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

- zdokonaľovať hru legato, staccato, tenuto prstovou artikuláciou rozšíriť 5 – prstovú polohu pravej ruky a hru tercií využívať rôzne durové tóniny, prípadne molové tóniny používať bodkované rytmy, trioly, synkopy doplniť základné basy o terciové a kvintové basy hrať ľudové piesne so základnými harmonickými funkciami priblížiť žiakovi význam výmeny mechu pre hudobné vyjadrovanie pripraviť žiaka na dvojhlasnú súhru

Kognitívna oblasť:

- plynule čítať notový zápis
- určiť základné kontrasty v tempe
- vysvetliť dynamiku tónov.

Afektívna oblasť:

- vystihnúť charakter danej hudobnej myšlienky v skladbe,
- zvoliť priliehavé tempo pre interpretáciu skladby

Psychomotorická oblasť:

- synchronizovať tóny pri hre na akordeóne so základnými metricko-rytmickými hodnotami a striedaním mecha
- dynamicky transformovať obsah skladby

Výchovno-vzdelávacie stratégie

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v druhom ročníku rozvíjame nasledovne:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

Vo vyučovacom predmete hra na akordeóne využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu, aby žiaci vedeli:

- kultúrne a súvisle sa vyjadrovať, používať hudobnú terminológiu primeranú veku a schopnostiam žiaka
- aktívne počúvať, sústredene pracovať a náležite reagovať
- uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu.

2. Spôsobilosti v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov
- v každodenných situáciách mať schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia
- objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti
- uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom skladby

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- využívať a počúvať digitálne zdroje

4. Spôsobilosti učiť sa učiť sa

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- spoľahlivo a úspešne zaznamenávať a zapamätávať si informácie, spomenúť si na ne a využívať ich pri praktickej zručnosti v hre na akordeóne
- vytrvalo, iniciatívne a samostatne sa učiť a získavať informácie
- hodnotiť informácie a využívať ich aj v medzipredmetových vzťahoch

5. Spôsobilosť riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- hľadať a využívať rôzne informácie
- skúšať viaceré možnosti riešenia problému
- overovať správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikovať pri podobných alebo nových problémoch

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky
- uvedomovať si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizovať

- kontrolovať vlastné konanie
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- tvoriť a prijímať umenie
- vyjadriť svoj názor i vkus
- ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu)

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Základy hry na nástroj	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reproduktívna metóda • heuristická metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy hry na nástroj	podľa výberu - učiteľa	- videotecnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky	podľa výberu - učiteľa	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky	podľa výberu - učiteľa	- videotecnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		- internet

Obsah vzdelávania

TEMA - TICKÝ CELOK	KOMPETENCIE OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Hra na nástroji	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientácia na klaviatúre a basovom hmatníku, hra menších skokov ovládajú prácu s meчом s cieľom tvorenia kultivovaného tónu ľahšie melodické ozdoby – príraz hra spamäti - podľa individuálnych dispozícií žiaka hra v terciách stupnice durové unisono a kvintakord s obratmi pravou a ľavou rukou, molové stupnice pravou rukou rozšíriť päťprstovú polohu pravej ruky hra legato, tenuto, staccato, hra jednoduchých ľudových piesní s využitím harmonických funkcií – terciový a kvintový bas v ľavej ruke 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> prehľad pri väčšom rozsahu pohybu rúk hru dvojhmatov v legate pravidelné striedanie mecha po 1,2 taktoch hra v pomalých a rýchlych tempách Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov Obraty tonického kvintakordu Bodkovaný rytmus 	<p>Žiak zvládol:</p> <ol style="list-style-type: none"> základné návyky pri hre: <ul style="list-style-type: none"> orientácia rúk na klaviatúre vo väčšom rozsahu hru dvojhmatov v legate pravidelné striedanie mecha repertoárové požiadavky: <ul style="list-style-type: none"> skladby podľa individuálneho plánu v triednej knihe rozsah látky na ročníkovú prehrávku- tri skladby rozdielneho charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> práca na vyučovacej hodine domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre na akordeóne pochvala, povzbudenie, kritika autoevalvácia motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov triedny koncert 2x ročne, interný koncert, kultúrne vystúpenie, záverečná ročníková prehrávka
2. Hudobno - teoretické	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách aplikovať nacvičené stupnice 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> hudobnú terminológiu obsiahnutú v 	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> hudobnú terminológiu obsiahnutú v 	<ul style="list-style-type: none"> práca na vyučovacej hodine domáca úloha zameraná na precvičovanie

poznatky	v čítaní notového zápisu	hraných skladbách <ul style="list-style-type: none"> • aplikovať nacvičené stupnice v čítaní notového zápisu 	hraných skladbách <ul style="list-style-type: none"> • aplikovanie stupníc v čítaní notového zápisu 	hudobného zápisu <ul style="list-style-type: none"> • pochvala, povzbudenie, kritika • sebahodnotenie
----------	--------------------------	---	--	---

Hudobný materiál

O. Hricová : Abeceda akordeonistu

J. Vašica : Praktická škola pre akordeón

Dikanová – Ondruš : Akordeónové etudy I.

C. Czerny – Tomšík : Výber etud op.599

Š. Eperješi : Zborník viac - hlasných skladieb I

S. Pitoňák : Vykuklo slniečko

J. Kotík : 50 ľudových piesní

J. Letňan : Ľudové piesne

B. Bláha : Moderní škola hry na akordeón

J. Demjan : Ľudové piesne

S. Hochel : Miniatúry

